

KESKKONNAMINISTEERIUM

LIFE IP CleanEST
Kommunikatsioonistrateegia Lisa 3:
E.3 tegevuse tegevuskava 2021

Tallinn 2021

Lühendid

LIFE IP CleanEST	Viru alamvesikonna veemajandusprojekt
VMK	Veemajanduskava
KeA	Keskkonnaamet
TTÜ	Tallinna Tehnikaülikool
EPKK	Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda;
EMÜ	Eesti Maaülikool
RMK	Riigimetsa majandamise keskus
KOV	Kohalik omavalitsus

Sisukord

TEGEVUS E.3: Kommunikatsioon ja teabevahetus VMK rakendajate vahel	3
E.3.1 Teabevahetus veemajanduskava rakendajate vahel.	3
E.3.2 Konkreetsed nõustamistegevused ja koolitused võimekuse tõstmiseks veemajanduskava rakendamisel.	7
E.3.3 Põllumajandustootjate nõustamiskava ja koolitusprogramm.	9
Summary	9

Koostaja: Keskkonnaministeeriumi veeosakonna nõunik Julia Viguro (tel: 626 2857, e-post: julia.viguro@envir.ee)

Retsensendid: KeM veeosakond, KeA, EPKK

Aruanne on valminud LIFE IP CleanEST projekti raames, mida rahastavad Euroopa Komisjoni LIFE programm ja Eesti riik. LIFE programmi rahastusleping nr LIFE17 IPE/EE/000007. Aruanne kajastab autori seisukohti ja Euroopa Komisjon ei vastuta sisu kasutamise eest.

TEGEVUS E.3: Kommunikatsioon ja teabevahetus VMK rakendajate vahel¹

Tegevuse põhieesmärk on suhelda ja vahetada ideid kõigi sihtrühmadega sh projekti partneritega, kes osalevad veemajanduskava meetmeprogrammi elluviimises. Tegevus on vajalik võimalike probleemide lahendamiseks, uute teemade õppimiseks ja sihtrühmade usalduse suurendamiseks.

Institutsionaalse suutlikkuse suurendamise strateegia ja kommunikatsiooniplaan on tegevuse aluseks. Tegevus viiakse ellu kooskõlas [Keskkonnaameti kaasamiskavaga](#) (nt kohtumised paisuomanikega, kus tutvustatakse 3. VMK koostamise raames paisu omanikele rakendamiseks määratud meetmeid), [Pandivere ja Adavere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala tegevuskava 2021-2024 eelnõuga](#) (nt NTA piirkonna KOV-le koolitus eramajapidamiste veevarustuse korraldamisest), [2015-2021 VMK](#) (nt koolitus „Põllumajandustootjate veekaitse kohustused (sh VMK)“) ning [2021-2027 VMK](#) eelnõuga (nt KOV-de koolitused ja reis veemajanduse korraldamise teemadel). Tegevuse E.3 üldine koordineerija on KeM.

Projekti partnerid vastutavad kommunikatsioonimeetmete rakendamise eest kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Eriti KeA, TTÜ, EPKK, EMU, RMK, Ida-Virumaa ja Lääne-Viru Omavalitsuste Liidud annavad nõu ja osalevad üritustel, või korraldavad koolitusseminare, mis on vajalikud konkreetsetele sihtrühmadele.

Tegevuse piirkonnaks on Viru alamvesikond. Planeeritakse, et tegevuse täpsustatud tegevuskava koostatakse igal aastal.

E.3 tegevus on jaotatud kolmeks alamtegevusteks:

E.3.1 Teabevahetus veemajanduskava rakendajate vahel.

Alamtegevuse raames üritusi korraldab KeM koos projektis osalevate partneritega (vt 2021. a tegevuskava tabelist 1). Põhilised teemad on projekti tegevused ja VMK meetmed.

Alamtegevuse raames peab toimuma minimaalselt 6 sündmust igal aastal: 1 kõikide sihtrühmade üldise teabe pakkumiseks ning 5 konkreetsetele sihtrühmadele. 2027. a lõpuks peab olema korraldatud vähemalt 60 üritust (10 suuremat seminari kõikide sihtrühmade jaoks - 100 inimest seminari kohta, 50 ümarlauda konkreetsetele sihtrühmadele, sh kohapealsed projektiala külastused - 30 huvilist ürituse kohta). Üritusi korraldatakse ka veebiformaadis ning kasutatakse info jagamiseks erinevaid sotsiaalmeedia rakendusi ja videokanaleid.

Kõikidele sihtrühmadele suunatud tegevus (Viru alamvesikonna kõik seotud sihtrühmad: riigiasutused, kohalikud omavalitsused, hüdroenergia tootjad, kaevandajad, põllumajandustootjad jne), et anda üldist teavet veemajanduskava rakendamise kohta, tutvustada parimaid tavasid, tuletada meelde sihtrühmadele nende kohustusi ja kutsuda neid osalema ümarlaudades, töörühmadel, koolitustel ja kasutama projektimeeskonna konsultatsioonivõimalusi (tegevus F3, rahvusvaheline teadus-arendus töögrupp).

Konkreetsele sihtrühmale (kohalikud omavalitsused, eraettevõtted, kohalikud põllumajandustootjad ja maaomanikud, hüdroenergia tootjad ja kaevurid, teised veekasutajad) tegevused (ümarlaud,

¹ LIFE IP CleanEST projekti taotlus, 2017

projektiala külastused, töörühmad, seminarid vms.) korraldatakse arvestades nende spetsiifilisi huvisid ja vajadusi veemajanduskava rakendamisel.

Ürituste teemad on näiteks projekti käivitamine, üksikasjalikud veemajanduskava meetmeprogrammi elluviimise aspektid (iga sihtrühma kohustused, rakendusmeetmete elluviimise tehnilised lahendused, õiguslik raamistik, haldusmenetlused, täiendavad rahastamisvõimalused jne). Samuti keskendutakse tegevuse raames samm-sammult konkreetsetele projekti tegevuste rakendamise teemadele: jääkreostuse likvideerimine valitud aladel (tegevus C6), kaevandusalade taastamine mitmekesisteks elupaikadeks (tegevus C8), pinnaveekogude ja põhjavee täiendavad uuringud tehniliste meetmete väljatöötamiseks veekogude seisundi parandamisel (tegevused C5, C7 ja C9), kalade rändetingimuste parandamine (kalapääsud, paisude eemaldamine), jõeliste elupaikade taastamine ning lõhepopulatsiooni taastasustamine (tegevused C11-C14), põllumajandusest lähtuva veekogude reostuse vähendamine (tegevus C10). Tegevuse raames planeeritud üritused on vajalikud veemajanduskava rakendamise seotud osapoolte motiveerimiseks, teabevahetuseks, kogemuste jagamiseks ning täiendavate vahendite kaasamiseks meetmeprogrammis kavandatud tegevuste elluviimise eesmärgil.

Esimestel üritustel tehakse iga sihtrühma grupi jaoks eraldi kindlaks täiendava teabe vajadus (koolitusvajadused, õiguslased või haldusküsimused, rahastamisküsimused jms.).

Koostatakse iga sihtrühma kaasamiseks vajalik kontaktide nimekiri (kontaktandmed) ja koondatakse andmed sihtrühmade vajaduste kohta konkreetsetel teemadel. Seega ei seisne tegevus mitte ainult ürituste korraldamises ja teabevahetuses, vaid ka sihtrühmade nõustamises veemajanduskava rakendamisel (õiguslikud kohustused, täiendavad vahendid, probleemide tehnilised lahendused jne).

Tabel 1. E.3.1 alamtegevuse raames 2021. aastaks planeeritud tegevused.

Sihtrühma tüüp	Kokku kohtumist	Kohtumise nr	Sihtrühm	Toimumise kuupäev	Ürituse formaat	Seos LIFE IP CleanEST projekti ning muude tegevustega	Teostajad	Osalejate arv	Kohtumise teema
Konkreetsed sihtrühmale	7	1	Kohalik omavalitsus	kevad/suvi 2021	Veebikoolitus	2021-2027 VMK eelnõu ning ka selle vesikonnaüleline meede "KOV-de koolitused veemajanduse korraldamise teemadel"	KeA (Piret Valge), KeM (Julia Viguro, Olav Ojala)	18	3. VMK koostamise raames KOVdele rakendamiseks määratud meetmed (sisuline seletus, eesmärk, määramise põhimõtted) Riiklike toetuste taotlemise võimalused VMK meetmete rakendamiseks KOV poolt
		2	Kohalik omavalitsus	suvi 2021	Reis	2021-2027 VMK eelnõu ning ka selle vesikonnaüleline meede "KOV-de koolitused veemajanduse korraldamise teemadel"	KeA (Piret Valge, Liisi Marits), KeM (Julia Viguro)	18	ÜVK ja reoveepuhasti projektide realiseerimise tulemused: väikese ja suure ettevõtete külastus (nt Tudulinna ja Narva ÜVK ja reoveepuhasti projekt).
		3	Kohalik omavalitsus	suvi 2021	Reis	LIFE IP CleanEST projekti C.6 tegevus	KeA (Piret Valge, Liisi Marits), KeM (Julia Viguro, LIFE IP CleanEST)	18	LIFE IP CleanEST jääkreostusobjektide ohutustamise plaanide ja tulemuste tutvustamine (nt Erra jõe puhastamine jääkreostusest).
		4	Põllumajandus tootjad	sügis 2021	Kolmas seminar põllumajandus-ettevõtetele	LIFE IP CleanEST projekti E.3.3 alamtegevus, 2021-2027 VMK eelnõu	EPKK, KeM (Julia Viguro), KeA (Milvi Aun), põllumajandusliku mõju ekspert (nt kedagi PMK, EMÜ või TTÜ)	30	3. VMK koostamise raames põllumajandustootjatele rakendamiseks määratud meetmed (sisuline seletus, eesmärk, määramise põhimõtted)
		5	Paisuomanikud	suvi/sügis 2021	Füüsilised kohtumised	Keskonnaameti kaasamiskava 2018 – 2022, 2021-2027 VMK eelnõu	KeA (Elina Leiner), KeM (Julia Viguro, Agne Aruväli, Tanel Ader), kalaekspert	30	3. VMK koostamise raames paisu omanikele rakendamiseks määratud meetmed (sisuline seletus, eesmärk, määramise põhimõtted)
		6	LIFE IP CleanEST projekti partneritest KOV	29.04.2021	Veebiseminar			KeM, KeA, vajadusel teised kaasatud partnerid	20

		7	NTA piirkonna KOV	sügis 2021	Kontakkoolitus (piirangute jätkumisel veebiseminar)	2021- 2024 NTA tegevuskava eelnõu tegevus 1.1 NTA hajaasustusega piirkondade eramajapidamiste veevarustuse korraldamise juhiste uuendamine ja koolituste korraldamine kohalikele omavalitsustele	KeA (Milvi Aun), KeM (Julia Viguro)	30	NTA piirkonna eramajapidamiste veevarustuse korraldamine
Kõikidele sihtrühmadele	4	1	Ida-Eesti vesikonna VMK rakendajad	suvi 2021	Kontaktkohtumine (piirangute jätkumisel veebikohtumine)	Keskonnaameti kaasamiskava 2018 – 2022, 2021-2027 VMK eelnõu	KeM (Agne Aruväli, Julia Viguro)	30	3. VMK avalik arutelu Ida-Eest vesikonna kohta, tuutvustame eelnõu ja koostame minekirja rakendajatest Viru alamvesikonnas
		2	Laiem publik	suvi 2021	Kogukonna kaasamine nt PurFesti ürituse raames		KeM (Julia Viguro, Henry Linnard)	100	Projekti tegevuste ja VMK tutvustamine
		3	Laiem publik	suvi 2021	Paisu ja koprapaisu lammutamise käigus (3 üritust) toimuvad teavitust, loodusõhtu vabatahklite jaoks	LIFE IP CleanEST projekti C.13 tegevus	KeA (Liisi Marits), KeM (Julia Viguro)	30	Projekti tegevuste tutvustamine, veekaitse ja VMK
		4	Laiem publik (kaevandusett evõtted, kohalikud ettevõtted, KOV ja elanikud)	IV kvartal 2021	Kontaktseminar (piirangute jätkumisel veebiseminar)	LIFE IP CleanEST projekti C.8 tegevus, 2021-2027 VMK eelnõu	KeM (Annika Mikomägi, Julia Viguro)	40	Projekti tegevuste tutvustamine C.8: tutvustada uuringute käigus kogutud informatsioonist kaevandusalade korrastamistööde mõjust elustikule ja mida nendest kogemustest õppida. St kuidas muuta hea ökoloogilise potentsiaaliga karjääriveekogusid looduslähedasemaks, kuidas neid ühiskonnale kasulikumaks muuta. Kuidas karjäärialasid peale kaevandustegevuse lõppemist kõige paremini, nii majanduslikus võtmes kui ka ökosüsteemi võtmes oleks võimalik kasutada (see on veel töös muidugi aga pilootalade kogemuse põhjal ühteist koorub juba välja). 3. VMK koostamise raames kaevandajatele määratletud meetmed.
		Kokku	11						364

E.3.2 Konkreetsete nõustamistegevused ja koolitused võimekuse tõstmiseks veemajanduskava rakendamisel.

Alamtegevust viiakse ellu kogu projekti eluea jooksul (2019-2028) (vt 2021. a tegevuskava tabelist 2). Kokku peab olema korraldatud 16 seminari ja koolitust erinevatele sihtrühmadele (tähtajaga 31.12.2027). Igal seminaril/koolitusel peab osalema ligikaudu 30 osalejat, kokku peab olema selle alamtegevusega kaasatud ca 480 osalejat. Sarnaselt E.3.1 alamtegevusega üritusi korraldatakse ka veebiformaadis ning kasutatakse info jagamiseks erinevaid sotsiaalmeedia rakendusi ja videokanaleid.

See alamtegevus on peamiselt suunatud kohalikele omavalitsustele, veemajandusega tegelevatele spetsialistidele, Keskkonnaametile, teadlastele ja nõustajatele, kohalikele maaomanikele, kaevandajatele, hüdroenergia tootjatele ja teistele veekasutajatele. Tegevus hõlmab otsest suutlikkuse suurendamist - koolitusseminarid, et rakendada veemajanduskavas planeeritud meetmeid, levitada teavet projekti tegevuste ja tulemuste kohta, anda nõu Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava Viru alamvesikonna piirkonnas veemajanduskava rakendajatele (peamised sihtrühmad on kirjeldatud alamtegevuses E.3.1).

Koolitusseminaride üldine jagunemine on järgmine, kuid nende sisu ja sihtrühmad võivad muutuda vastavalt tegevusele E.3.1:

- Riiklike haldusorganite (ministeeriumid) ja poliitikute (Riigikogu keskkonna- ja põllumajanduskomisjoni esindajad) koolitusseminarid, mis tutvustavad integreeritud projekti ulatust, tulemusi ja rakendusstrateegiat, tulevase finants- või administratiivseid vajadusi (integreeritud projekti elluviimine koos täiendavate meetmetega ja institutsionaalse suutlikkuse suurendamine);
- Viru alamvesikonna piirkonnas kohalike omavalitsuste koolitusseminarid (pinna- ja põhjavee kaitse meetmed, veemajanduskava meetmete rakendamine kulutõhusal viisil, täiendavad rahastamisvõimalused, tehniliste meetmete kavandamine, seiretöö korraldamine, jääkreostuse likvideerimise ja elupaikade taastamise juhendite praktiline kasutamine jne);
- Koolitusalsed seminarid kohalikele maaomanikele ja hajaasustuse piirkondades elavatele elanikele (põhjavee kaitse tagamine läbi rekonstrueeritud kohalike reoveepuhastussüsteemide, metsade reostuskoormuse vähendamine jne);
- Kohalike veekasutajate (veevarustustevõtjad, kaevandustevõtjad, hüdroenergia tootjad ja energeetikasektor) koolitusseminarid – veemajanduskava meetmete kavandamine, rakendamine ja seire, pöörates erilist tähelepanu saasteainetele ja nende koormuste vähendamisele ning meetmed jääkreostuse kõrvaldamiseks.
- Põllumajandustootjate koolitusprogramm on eraldi alamtegevusena E.3.3.

Tabel 2. E.3.2 alamtegevuse raames 2021. aastaks planeeritud tegevused.

Kohtumise nr	Sihtrühm	Toimumise kuupäev	Formaat	Seos LIFE IP CleanEST projekti ning muude tegevustega	Teostaja	Osalejate arv	Kohtumise teema
1	Riiklike haldusorganite (ministeeriumid) ja poliitikute (parlamendi keskkonna- ja põllumajanduskomisjoni esindajad)	sügis 2021	Füüsiline kohtumine		KeM (Henry Linnard)	30	Integreeritud projekti ulatuse, tulemuste ja rakendusstrateegia, tulevaste finants- või administratiivsete vajaduste tutvustus (integreeritud projekti elluviimine koos täiendavate meetmetega ja institutsionaalse suutlikkuse suurendamine)
2	Kohalik omavalitsus	kevad 2021	Veebikoolitus	2021-2027 VMK eelnõu vesikonnaülene meede "KOV-de koolitused veemajanduse korraldamise teemadel"	KeA (Piret Valge), KeM (Kersti Türk)	18	Puurkaevude asukoha valik, projekteerimine ja ehitamine. Kuidas tagada hajaasutuspiirkonnas kvaliteetne joogivesi.
	Kohalik omavalitsus	kevad 2021	Veebikoolitus	2021-2027 VMK eelnõu vesikonnaülene meede "KOV-de koolitused veemajanduse korraldamise teemadel"	KeA (Piret Valge), KeM (Kersti Türk)		Põhjaveevarede hindamine ja ümberhindamine.
	Kohalik omavalitsus	kevad 2021	Veebikoolitus	2021-2027 VMK eelnõu vesikonnaülene meede "KOV-de koolitused veemajanduse korraldamise teemadel"	KeA (Piret Valge), KeM (Raili Kärmas)		KOV roll ja ülesanded ÜVVK teenuse osutamisel.
	Kohalik omavalitsus	kevad 2021	Veebikoolitus	2021-2027 VMK eelnõu vesikonnaülene meede "KOV-de koolitused veemajanduse korraldamise teemadel"	KeA (Piret Valge), KeM (Raili Kärmas, Liisi Arm)		Reovee kohtkäitluse korraldamine KOV-s ning andmeanalüüsi alusel kontrollide kavandamine.
	Kohalik omavalitsus	kevad 2021	Veebikoolitus	2021-2027 VMK eelnõu vesikonnaülene meede "KOV-de koolitused veemajanduse korraldamise teemadel"	KeA (Piret Valge), KeM (Raili Kärmas)		Järelevalve teostamise reovee kohtkäitlussüsteemide näitel.
3	Põllumajandustootjad	IV kvartal 2021	Füüsiline kohtumine	2021- 2024 NTA tegevuskava eelnõu tegevus 4.4 NTA põllumajandustootjate veekaitsealane koolitusprogramm, 2015-2021 VMK meede "Põllumajandustootjate (maaharijate) koolitamine teadlikkuse tõstmiseks ja keskkonnasäästliku tootmise edendamiseks."	MeM, KeM VO	20	Põllumajandustootjate veekaitse kohustused (sh VMK)
Kokku	3					68	

E.3.3 Põllumajandustootjate nõustamiskava ja koolitusprogramm.

Alamtegevuse E.3.3 rakendamise eest vastutab EPKK. KeA, TTÜ ja EMÜ osalevad koolitusseminaridel ja nõustamistel. Tegevus viiakse ellu projekti perioodil 2020 -2027. Kokku tuleb korraldada vähemalt 6 põllumajandustootjatele suunatud koolitusseminari. Iga aasta korraldatakse üks koolitusseminar, mis koosneb 4-st koolitusest ning ühel seminaril oodatud osalejate arv on 15 põllumajandustootjat (st ca 60 tootjat aastas) Lisaks korraldatakse alamtegevuse raames eraldi koolitus põllumajandustootjate konsulentidele (tähtaeg 31.12.2021). Seega kaasatakse selle alamtegevusega ca 540 põllumajandusega seotud isikut. Sarnaselt teiste E.3 tegevustega üritusi korraldatakse ka veebiformaadis ning kasutatakse info jagamiseks erinevaid sotsiaalmeedia rakendusi ja videokanaleid.

Käesoleva tegevuse sisendiks on tegevuse C.10 tulemused ning vastavalt alamtegevuse C.10.3 raames väljatöötatud koolitusprogramm. Koolituste ühed peamised teemad on hea põllumajandustava tutvustamine ja teadlikkuse tõstmine toitainete bilansi arvutamine (nt need teemad on 2015-2021 veemajanduskava meetmed Viru alamvesikonnas). 2021. a koolituse teemaks on põllumajanduses rakendatavate toitainete bilansi kalkulaatorite tutvustamine, sh antakse tootjatele võimalus osaleda EMÜ äsjavalminud bilansikalkulaatori testimisel. „Lisaks on aasta teises pooles plaanitud läbi viia 2021-2027 veemajanduskava eelnõu ja seal sätestatud põllumajanduslike meetmete tutvustus põllumajandustootjatele. E.3.3 tegevused aastaks 2021 on planeeritud kommunikatsioonistrateegia tegevuskavas, mida uuendatakse aasta kaupa.

Alamtegevuse rakendamine on planeeritud selliselt, et kogu põllumajandustootjate, sh konsulentide, keskkonnaalane teadlikkuse tõstmine veekaitse meetmete kohta toimub üle Eesti (st koolitusi korraldatakse kõikides Eesti piirkondades). Koolitusprogramm ei ole staatiline, seda ajakohastatakse aja jooksul ning koolitus jätkub ka pärast projekti lõppu.

Summary

Action E.3 is focus on communication and information exchange between the implementers of the river basin management plan. The main objective of this action is to communicate and exchange ideas with all the target groups as well between the project partners, who participates in implementing of the program of Measures of the River Basin Management Plan. Action is necessary to solve potential problems to learn new topics, and to increase the trust of target groups.

KeM is responsible for the action and coordinates national communication. Action is divided into 3 sub-actions:

E.3.1 - Communication between the implementers of the river basin management plan.

E.3.2 – Specific counselling actions and training for capacity building for the implementation of the river basin management plan.

E.3.3 – Counselling plan and training program for agricultural enterprises. EPKK is responsible for implementation.

For each sub-action the minimum number of events and participants is specified in the project. The region of implementation of E.3 action is Viru sub-basin. It is planned, that a detailed action plan will be prepared annually.